AHMED-İ BEZZÂR

Basra'da yetişen hadîs âlimlerinin büyüklerinden. Ahmed bin Amr el-Bezzâr el-Itkî, hafız (yüzbinden fazla hadîs-i şerîfi râvileri ile birlikte ezbere bilen) âlimlerden olup, künyesi Ebû Bekir'dir. Ömrünün sonlarına doğru İsfehân, Bağdâd, Irak ve Şam'da hadîs ve hadîs usûlü ilmi hakkında dersler verdi. 292 (m. 905)'de Rabî-ül-evvel ayında Remle kasabasında vefât etti.

Hadîs ilminde sika (güvenilir) zâtlardandır. Ömer bin Mûsâ el-Hâdî, İsmail bin Seyf, Abdurrahmân bin el-Fadl bin Muvaffak, Hasen bin Ali bin Râşid el-Vâsıtî, İbrâhîm bin Sa'îd el-Cevherî gibi zâtlardan ilim öğrendi. Kendisinden de, Ebü'l-Hasan Ali bin Muhammed el-Mısrî, Muhammed bin el-Abbâs bin Nûceyh, Abdul-Bâki bin Kani', Ebû Bekir bin Selem gibi zâtlar rivâyette bulundular.

Ahmed bin Bezzâr'ın (radıyallahü anh) Müsned-i Kebîr ve Müsned-i Sagîr isminde eserleri vardır. Müsned-i Kebîr'in diğer ismi (el-Bahr-üz-Zâhir)'dir. Müsned-i Sagîr, Ribat Kütüphânesi 234 numarada el yazması olarak mevcûttur.

Bezzâr'ın (radıyallahü anh) rivâyet ettiği hadîs-i şerîflerden ba'zıları;

Peygamber efendimiz (aleyhisselâm) buyurdular ki: “Üç şey insanı helak eder. Son derece cimrilik, tamamen arzularına uymak ve kişinin kendini beğenmesi.”

“Sararmış dişlerle huzûruma gelmeyiniz. Misvak kullanınız.”

“Kırk sene beklemek, namaz kılanın önünden geçmekten hayırlıdır.”

“Helâlden kazandığı malını infâk edene (Allah yolunda harcayana) müjdeler olsun.”

“Din kardeşinin arzu ettiği yemeği kendisine yediren kimsenin günahları bağışlanır. Din kardeşini sevindiren Allahü teâlâyı sevindirmiş olur.”

“Kişinin yediğinin en helâli, el emeği ve meşrû, olan alış-verişten temin ettiği kazancıdır.”

“İki müslüman karşılaştıklarında, birbirlerine selâm verip müsâfeha ederlerse, aralarına yüz rahmet iner. Bunlardan, doksanı, önce selâm verip müsâfeha edene, kalanı da diğer şahsadır.”

“Üç türlü komşuluk vardır. Birinin bir hakkı, ikincisinin iki hakkı ve üçüncüsünün üç hakkı vardır. Üç hakkı olan komşu, müslüman olan ve akraba olan komşudur. Bunun komşuluk, İslâmiyet ve akrabalık olmak üzere üç hakkı vardır. Akraba olmayan müslüman komşunun, İslâmiyet ve komşuluk hakkı olmak üzere iki hakkı vardır.”

“Allah için tevâzu edeni Allahü teâlâ yükseltir.”

“Siz, insanlara, mallarınızla yardımı yetiştiremezsiniz. Yardıma mallarınız yetmez. Hiç olmazsa, onları güleryüz ve güzel huy ile hoşnud etmeğe gayret ediniz.”

“Müslümanın müslümanı, korkutması helâl değildi.”

“Müjdeler olsun o kimseye ki, kendi kusurları, insanların kusurlarını araştırmaktan kendisini alıkoymuştur.”

“Bir kimse kızarsa, kendini Cehenneme doğru sürüklemiş olur.”

“Üç şey insanı korur. Birincisi, gizli ve açıkta Allahü teâlâdan korkmak, ikincisi, varlıkta ve darlıkta iktisada riâyet. Üçüncüsü, hiddetli ve hiddetsiz zamanlarda da adâlettir.”

Birgün Peygamber efendimiz, mübârek ellerine üç tane odun aldılar. Birini önlerine, birini yan taraflarına, diğerini de uzaklara attılar. Sonra da buyurdular ki: “Bu odunlardan biri insan, diğeri ecelidir. Uzakda bulunan odun ise, bu insanın emelleridir. O, emellerinin peşinde koşar, fakat eceli onu yakalar emeline kavuşamaz.”

“Cennet ehli Cennette yerleştikten sonra, artık dünyâdaki dost ve kardeşler birbirini görüp, görüşmek arzu ederler. Bu sırada, her ikisinin de üzerine oturdukları taht harekete geçer. Birisi gider ve diğeri gelirken yolda buluşur, sohbet ederler. “Falan gün, falan yerde yaptıklarınızı hatırlar mısınız?” şeklinde konuşurlar, “Orada duâ ettik de, Allahü teâlâ bizi mağfiret etti” derler.”

□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□

1) Târîh-i Bağdâd cild-4, sh. 334

2) Şezerât-üz-zeheb cild-2, sh. 209

3) El-A’lâm cild-1, sh. 189

4) Tezkiret-ül-huffâz cild-2, sh. 653

5) Mîzân-ül-i’tidâl cild-1, sh. 59

6) Risâlet-ül-mustatrafe sh. 51

7) Tam İlmihâl Se’âdet-i Ebediyye sh. 981

8) Mu’cem-ül-müellifîn cild-2, sh. 36

9) Lisân-ül-mîzân cild-1, sh. 237

10) Miftâh-üs-se’âde cild-2, sh. 16

11) Keşf-üz-zünûn sh. 1682

12) İzâh-ül-meknûn cild-2, sh. 481